

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK.0.00.

**Konu : Çelik hasır bindirme payı ve
çimento malzeme fiyat farkı**

..... **BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINA**
(..... **Müdürlüğü**)

İlgi : 30.12.2010 tarih ve/4265 sayılı yazınız.

İlgi yazımız ile; Büyükşehir Belediyesince, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 10. ve 36. maddeleri hükümlerine göre Kapalı Zarfla Teklif Alınmak suretiyle ihale edilerek 01.10.2004 tarihinde sözleşmeye bağlanan Metrosu Kesimi Depo Sahası ve Bağlantı Hatları İnşaatı işinde;

1- Çelik hasır metrajında bindirme payının metraja dahil edilip edilmeyeceği,

2- İşin devamı sırasında, idarenin onayı ile bazı beton imalatların hazır betonla yapıldığı ve bu imalatlarda dökme çimento kullanıldığı, 88/13181 sayılı Kararname gereği, çimento malzeme fiyat farkı hesabında; sözleşme eki teklif birim fiyat analizlerinde yer alan torbalı çimentonun sözleşme birim fiyatlarına veya uygulama yılı birim fiyatlarına esas olan rayiçlerinde yıl içinde meydana gelen değişikliklerde, torbalı çimentonun rayiç fiyatı ile, torbalı çimentonun değişen fiyatı arasındaki farkın mı, yoksa torbalı çimentonun rayiç fiyatı ile dökme çimentonun yılı içinde değişen fiyatı arasındaki farkın mı dikkate alınacağı yönünde tereddüt hasıl olduğu ifade edilerek,

bu konulardaki görüşlerimizin bildirilmesi istenilmektedir.

Konu, gönderilen yazı ve ekleri ile ilgili mevzuatı çerçevesinde Kurulumuzca incelenmiştir.

Bilindiği üzere, söz konusu işin devamı sırasında 15.11.2006 tarih ve 2126 sayılı yazınız ile hasır çelik metraj hesabında bindirme boylarının metraja dahil edilip edilmemesi konusunda idareniz ile yüklenici arasında ihtilaf meydana geldiği belirtilerek, konu hakkında görüşlerimizin bildirilmesi talep edilmiştir. Bunun üzerine konu Kurulumuzca detaylı olarak incelenmiş ve 15.01.2007 tarih ve B.09.0.00.400/03-58 sayılı yazımız ile görüşlerimiz idarenize bildirilmiştir. Bu arada yapım çalışmalarının tamamlandığı ve 05.12.2009 tarihinde kesin kabulünün de yapıldığı ifade edilen işte, gelinen bu aşamada, yeni bir bilgi veya belgeye dayanmaksızın aynı konuda tekrar görüş istenilmesi hususu anlaşılacağı gibi, yeni bir görüş ihdasına da ihtiyaç bulunmamaktadır.

Beton imalatı ile ilgili yüklenicinin teklif analizlerinde; 112.2, 112.3, 112.5, 112.6, 112.7, 132 poz no lu betonlarda çimento rayiç fiyatı olarak 04.008/2 poz no lu PÇ 42,5 torba çimentonun yer aldığı, ancak idarenin 27.02.2006 tarih ve 359 sayılı yazısıyla beton imalatlarının hazır betonla yapılmasının uygun bulunduğu ve bu tarihten sonraki beton imalatlarında kullanılan hazır betonda dökme çimento kullanıldığı,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK.0.00.

**Konu : Çelik hasır bindirme payı ve
çimento malzeme fiyat farkı**

- 2 -

Yüklenicinin 16.01.2007 tarih ve 07/444 sayılı yazısı ile, hazır betonla yapılan imalatlarda kullanılan çimentoya, 88/13181 sayılı Kararnameye göre ödenmesi gereken çimento fiyat farkının PÇ 42,5 torba çimentonun rayiç bedeli ile, imalatta kullanılan PÇ 42,5 dökme çimentonun zamlı fiyatı arasındaki farktan ödenmesini talep ettiği,

Mühendisliğin, Sayıştay Temyiz Kurulunun 20.05.1997 tarih ve 24077 no lu Kararını da göz önünde bulundurarak, çimento fiyat farkı olurlu yüklenici talebi doğrultusunda 22.01.2007 tarih ve 2007/13 sayılı yazı ile idarenin onayına sunduğu,

İdarenin cevabının gecikmesi üzerine yüklenicinin mağdur olmaması için çimento fiyat farkının hakedişlerde torbalı çimentonun rayiç fiyatı ile, torbalı çimentonun zamlı fiyatı arasındaki farka göre hesap edilerek ödendiği,

İdarenin 26.10.2009 tarih ve 3493 sayılı yazısı ile, sözleşme eki Bayındırlık İşleri Genel Şartnamesinin 39. maddesinde; *“Müteahhidin geçici hakedişlere itirazı olduğu takdirde, karşı görüşlerinin neler olduğunu ve dayandığı gerekçeleri, idareye vereceği ve örneğini de hakediş raporuna ekleyeceği dilekçesinde açıklaması ve hakediş raporunu-idareye verilen tarihli dilekçemde yazılı ihtirazi kayıtla cümlesini yazarak imzalaması gereklidir Müteahhit itirazlarını bu şekilde bildirmediği takdirde hakedişi olduğu gibi kabul etmiş sayılır.”* denildiği,

Hakedişlere itiraz ile ilgili bazı Yargıtay kararları da emsal gösterilerek, hakedişlerde çimento malzeme fiyat farklarının torbalı çimentonun baz fiyatı ile, torbalı çimentonun zamlı fiyatları arasındaki farka göre hesap edilerek ödendiği ve yüklenicinin buna bir itirazının olmadığı, bu nedenle çimento fiyat farklarının mevcut haliyle ödenmesinin uygun bulunduğu,

Yüklenici ve Mühendisliğin görüşü ile, idarenin görüşleri arasında anlaşmazlık olduğu ifade edilerek, söz konusu fiyat farkı uygulaması ile ilgili görüşümüzün bildirilmesi istenilmektedir.

Malzeme fiyat farkları ile ilgili iş ve işlemlerin, işe ait sözleşmenin 38. maddesi hükmü gereğince “88/13181 sayılı Kararname’ye göre” yapılması gerekmekte olup, bu konuda yüklenicinin ayrıca başvuruda bulunmasına gerek bulunmamaktadır.

88/13181 sayılı Fiyat Farkı Kararnamesinin 9. maddesinde; *“Madde 9- (4, 6) fıkrası kapsamına girmeyen veya bu fıkra hükümleri idarelerince uygulanmayan işlerin meydana getirilmesinde kullanılan veya yardımcı olarak tüketilen malzemeden bu maddede belirtilenlere, bunların, sözleşme birim fiyatlarına veya uygulama yılı birim fiyatlarına esas olan rayiçlerinde yılı içinde değişiklik olması halinde fiyat farkı ödenir veya kesilir. Bununla ilgili uygulama usulleri idarece sözleşmelerine eklenir.”* hükmü yer almaktadır.

İşin sözleşmesine esas teklif birim fiyat analizinde torbalı çimento yer aldığından başlangıçta torbalı çimentonun sözleşme veya uygulama yılı birim fiyatına esas olan rayiçlerinin alınması gerektiği açıktır.

Kararnamede, uygulama sırasında sözleşme birim fiyatlarını değiştirmeden (yeni birim fiyat yapmadan), sözleşme birim fiyatına esas malzemenin değiştirilmesi durumu doğal olarak irdelenmemiştir.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK.0.00.

**Konu : Çelik hasır bindirme payı ve
çimento malzeme fiyat farkı**

- 3 -

İşin sözleşmesine esas birim fiyatında torbalı çimentonun yer aldığı, uygulamada ise dökme çimentonun kullanıldığı işlerde; gerek fabrika fiyatlarında ve gerekse Bakanlığımız rayiçlerinde dökme çimento rayiç ve fiyatları, torbalı çimento rayiç ve fiyatlarından daha ekonomik olması ve malzeme fiyat farkında kamu yararına bir sonuç ortaya çıkması nedeniyle, torbalı çimentonun sözleşme veya uygulama yılı birim fiyatlarına esas olan rayiçleri ile işin meydana getirilmesinde kullanılan dökme çimentonun yılı içindeki fiyatına göre çimento fiyat farkı hesap edilmiştir.

Kurulumuzca, inşaat ve tesisat birim fiyatlarının hazırlanmasına yönelik olarak yapılan piyasa araştırmalarında, dökme çimento fiyatlarının torbalı çimento fiyatlarından daha düşük olduğunun belirlenmiş olduğu ancak, ilgi yazımızdan bazı çimento fabrikalarının dökme çimento fiyatında sonradan yaptığı değişiklik ile dökme çimento fiyatının torbalı çimento fiyatından daha yüksek duruma geldiği anlaşılmaktadır.

İdarelerin, işlerin meydana getirilmesinde kullanılan veya yardımcı olarak tüketilen ve sözleşme eki teklif birim fiyat analizlerinde yer alan malzemelerde, teknik gereklilik ve mutlak bir zorunluluk olmadıkça, idareyi külfete sokacak değişiklikler yapmamaları gerektiği bilinen bir husus olup, aksinin ise idare sorumluluğu doğuracağı açıktır.

Bahse konu işe ait çimento malzeme fiyat farkının hesaplanmasında; dökme çimento fiyatlarının, torbalı çimento fiyatlarına göre kamu yararına bir durum arzemesi halinde, torbalı çimentonun sözleşme veya uygulama yılı birim fiyatlarına esas olan rayiçleri ile dökme çimentonun yılı içindeki fiyatına göre fiyat farkı hesabının yapılabileceği,

Dökme çimento fiyatının torbalı çimento fiyatından daha fazla olması durumunda ise, beton imalatında dökme çimento kullanılmasının teknik gereklilik ve mutlak zorunluluk arzetmemesi, yani imalatın torbalı çimento ile de yapılabilmesi durumunda ise, çimento malzeme fiyat farkının, torbalı çimentonun sözleşme veya uygulama yılı birim fiyatlarına esas rayiçleri ile torbalı çimentonun yılı içindeki fiyatlarına göre, çimento malzeme fiyat farkı hesabının yapılması gerektiği mütalaa edilmektedir.

Bilgilerinize rica ederim.

Fuat ARABACI
Bakan a.
Kurul Başkanı V.
(imza)